

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 การไหลรวมของ K^+ ในพลศาสตร์ควาเรียนต์เคออน

ศึกษาการไหลรวมของอนุภาค K^+ จากการชนของไอออนหนักที่พลังงานไม่เกิน 2 GeV ตรวจสอบโดยพลศาสตร์ควาเรียนต์เคออนโดยใช้แบบจำลอง QMD

- 1) คำนวณการไหลเชิงตรง $v_1 = \left\langle \frac{p_x}{p_t} \right\rangle$ เทียบกับ normalize rapidity ($y^{(0)} = \frac{y_{cm}}{y_{proj}}$) โดยที่ y_{cm} คือแรพิดิตีของเคออนที่ระบบศูนย์กลางมวลของอนุภาค K^+ และ y_{proj} คือโปรเจกไทล์แรพิดิตีในกรอบห้องปฏิบัติการ จากการชนของ $^{58}Ni + ^{58}Ni$ ที่พลังงาน 1.93 A GeV ค่าพารามิเตอร์กระทบ $b = 2.33$ fm โดยเปรียบเทียบกับผลการทดลอง KaoS [65] โดยผลการคำนวณแสดงดังรูปที่ 4.1
- 2) คำนวณการไหลเชิงวงรี (v_2) ของ K^+ เทียบกับฟังก์ชันของ normalize rapidity ($y^{(0)} = \frac{y_{cm}}{y_{proj}}$) จากการชน $^{58}Ni + ^{58}Ni$ ที่พลังงาน 1.93 A GeV ค่าพารามิเตอร์กระทบ $b = 2.33$ fm โดยเปรียบเทียบกับผลการทดลอง KaoS [65] โดยผลการคำนวณแสดงดังรูปที่ 4.2
- 3) คำนวณค่าการไหลโดยตรงของ K^+ เทียบกับโมเมนตัมตามขวาง จากการชนของ $^{58}Ni + ^{58}Ni$ ที่พลังงาน 1.93 A GeV ค่าพารามิเตอร์กระทบ $b = 1.7$ fm โดยเปรียบเทียบกับผลการทดลอง KaoS [66]
- 4) คำนวณการกระจายแรพิดิตีของ K^+ จากการชน $^{58}Ni + ^{58}Ni$ ที่พลังงาน 1.93 A GeV โดยใช้พารามิเตอร์กระทบ 2.33, 2.0 และ 1.7 fm ตามลำดับ เปรียบเทียบการคำนวณโดยใช้สมการ soft EOS และ hard EOS โดยเปรียบเทียบกับผลการทดลอง [67] ผลการคำนวณแสดงดังรูป 4.4

3.2 การกระจายอะซิเมทรีของ K^+ เพื่อศึกษาผลของตัวกลางจากการชนของไอออนหนัก

- 1) ศึกษาการกระจายอะซิเมทรีของ K^+ ของการชนของ $^{58}\text{Ni} + ^{58}\text{Ni}$ ที่ระดับพลังงาน 1.93 A GeV และการชนของ $^{197}\text{Au} + ^{197}\text{Au}$ ที่ระดับพลังงาน 1.5 A GeV โดยการรวมและไม่รวมและศักย์เคออนจาก Brown-Rho พารามิเตอร์ [$U_K(\rho_0) \simeq 30\text{MeV}$] และกำหนดให้ $0.3 \leq y/y_{beam} \leq 0.7$ โดยใช้แบบจำลอง QMD เปรียบเทียบกับผลการทดลอง [68]
- 2) คำนวณการไหลเชิงตรง $v_1 = \left\langle \frac{p_x}{p_t} \right\rangle$ และ $v_2 = \left\langle \frac{p_x^2 - p_y^2}{p_x^2 + p_y^2} \right\rangle$ ของการชนของ $^{58}\text{Ni} + ^{58}\text{Ni}$ ที่ระดับพลังงาน 1.93 A GeV และการชนของ $^{197}\text{Au} + ^{197}\text{Au}$ ที่ระดับพลังงาน 1.5 A GeV ผลการคำนวณแสดงดังตาราง 4.1 และ 4.2 ตามลำดับ

3.3 ภาคตัดขวางของการเกิดอนุภาค K^+

- 1) คำนวณหาค่าพารามิเตอร์ตกรกระทบ (impact parameter) จากการชนของ $^{197}\text{Au} + ^{197}\text{Au}$, $^{58}\text{Ni} + ^{58}\text{Ni}$ และ $^{12}\text{C} + ^{12}\text{C}$
- 2) คำนวณภาคตัดขวางของการเกิดอนุภาค K^+ เทียบกับโมเมนตัมในกรอบปฏิบัติการ p_{lab} ณ มุมเชิงซ้าย θ_{lab} ต่าง ๆ โดยที่
ปฏิกิริยา $^{197}\text{Au} + ^{197}\text{Au}$ ที่ระดับพลังงาน 1.5 A GeV กำหนดค่าพารามิเตอร์ตกรกระทบต่ำสุด ($b_{min} = 4.2026\text{ fm}$) และค่าพารามิเตอร์ตกรกระทบสูงสุด ($b_{max} = 12.6078\text{ fm}$) ณ มุมเชิงซ้าย 32 40 48 60 และ 72 องศา ตามลำดับ
ปฏิกิริยา $^{58}\text{Ni} + ^{58}\text{Ni}$ ที่ระดับพลังงาน 1.93 A GeV กำหนดค่าพารามิเตอร์ตกรกระทบต่ำสุด ($b_{min} = 2.7958\text{ fm}$) และค่าพารามิเตอร์ตกรกระทบสูงสุด ($b_{max} = 8.3874\text{ fm}$) ณ มุมเชิงซ้าย 32 40 50 และ 60 องศา ตามลำดับ
ปฏิกิริยา $^{12}\text{C} + ^{12}\text{C}$ ที่ระดับพลังงาน 1.93 A GeV กำหนดค่าพารามิเตอร์ตกรกระทบต่ำสุด ($b_{min} = 1.6535\text{ fm}$) และค่าพารามิเตอร์ตกรกระทบสูงสุด ($b_{max} = 4.9607\text{ fm}$) ณ มุมเชิงซ้าย 32 40 48 และ 60 องศา ตามลำดับ
- 3) เปรียบเทียบค่าภาคตัดขวางของการเกิดอนุภาค K^+ ที่คำนวณได้จากแบบจำลอง QMD โดยใช้สมการ Soft EOS ที่รวมศักย์ และไม่รวมศักย์ KN เทียบกับการใช้สมการ Hard EOS ที่รวมศักย์ และไม่รวมศักย์ KN เพื่อเปรียบเทียบกับค่าจากการทดลองที่ห้องปฏิบัติการ KaoS [14]

3.4 สเปกตรัมตามขวางของการเกิดอนุภาค K^+

ศึกษาการเกิดสเปกตรัมตามขวางของการเกิดอนุภาค K^+ จากการชนของ $^{58}\text{Ni} + ^{58}\text{Ni}$ ที่ระดับพลังงาน 1.93 A GeV โดยมีช่วงแรพิดิตี $-0.69 \leq y_{cm} \leq -0.54$, $-0.54 \leq y_{cm} \leq -0.39$ และ $-0.39 \leq y_{cm} \leq -0.24$ ตามลำดับ เปรียบเทียบการคำนวณสเปกตรัมตามขวางของการเกิดอนุภาค K^+ โดยกำหนดพารามิเตอร์กระทบ $b \leq 4.5 \text{ fm}$ และ $4.5 \leq b \leq 9.5$ ตามลำดับ โดยใช้แบบจำลอง QMD โดยใช้สมการ soft EOS ที่รวมสัคย์ และไม่รวมสัคย์ KN เทียบกับการใช้สมการ hard EOS ที่รวมสัคย์ และไม่รวมสัคย์ KN เพื่อเปรียบเทียบกับผลการทดลองที่ห้องปฏิบัติการ KaoS [69]

3.5 การเกิดอนุภาค σ

ศึกษาพลศาสตร์ของการเกิดอนุภาค σ ภายใต้พลศาสตร์โควาเรียนซ์เคออนโดยใช้แบบจำลอง QMD ดังนี้

- 1) จำนวนการกระจายความหนาแน่นของการสร้างและการสลายตัว σ จากการชนของ $p + ^{40}\text{Ca}$ ที่พลังงาน 1.5 GeV กำหนดพารามิเตอร์กระทบ $b = 0 \text{ fm}$
- 2) จำนวนค่าภาคตัดขวางการเกิดอนุภาค σ เมซอน เทียบกับมวลที่แปรเปลี่ยนของซิกมา จากการชน $p + ^{40}\text{Ca}$ และ $p + ^{208}\text{Pb}$ ที่พลังงาน 1.5 A GeV โดยเปรียบเทียบ การเกิดอนุภาค σ จากปฏิกิริยาดังกล่าว
- 3) จำนวนอัตราส่วน $\sigma(p + ^{208}\text{Pb}) / \sigma(p + ^{40}\text{Ca})$ เทียบกับมวลที่แปรเปลี่ยนของซิกมา เพื่อเปรียบเทียบการเกิดและการวัดของอนุภาค σ จากการเปลี่ยนแปลงที่มีผลและไม่มีผลในตัวกลาง (with and without medium modification)

3.6 ศึกษาพลศาสตร์ของอนุภาค Ξ^- , Ξ^+ และ K^+K^+ เพื่อหาทริกเกอร์ที่เหมาะสมของปฏิกิริยา

ศึกษาพลศาสตร์ของอนุภาค Ξ^- , Ξ^+ และ K^+K^+ เพื่อหาทริกเกอร์ที่เหมาะสมของปฏิกิริยา

- 1) ศึกษาปฏิกิริยา $\bar{p} + \text{Au}$ ที่พลังงานศูนย์กลางมวล 3-4 GeV โดยใช้แบบจำลอง UrQMD จากนั้นทำการวิเคราะห์และเปรียบเทียบค่ามัลติพลิตีซีตีของ Ξ^- , Ξ^+ และ K^+K^+ เพื่อหาทริกเกอร์ที่เหมาะสมของปฏิกิริยา จากนั้นทำการวิเคราะห์การแจกแจงโมเมนตัมของทริกเกอร์

2) ศึกษากลไกการหน่วงของ Ξ^- ในนิวเคลียส ด้วยการวิเคราะห์การแจกแจงโมเมนตัมของ Ξ^- จากปฏิกิริยา $\bar{p}+\text{Au}$ เปรียบเทียบกับ Ξ^- จาก $\bar{p}+p$ ซึ่งผลดังกล่าวจะสามารถยืนยันด้วยการวิเคราะห์จำนวนครั้งของการกระเจิงในนิวเคลียส และสุดท้ายอภิปรายผลเพื่อหาค่าเงื่อนไขของปฏิกิริยาที่เหมาะสมสำหรับ FAIR-GSI